

Kosovo Educational Research Journal

Volume 6, Issue3, 108-126.

ISSN: 2710-0871

<https://kerjournal.com/>**İlkokul 4. Ve 5. Sınıf Öğrencilerin Benlik Saygısı Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi**

Fatma Taçi, Esen spahi Kovaç

ÖZET: Bireyin kendine yönelik düşünceleri, duyguları ve değerlendirilmesi olarak tanımlanan benlik saygısı, çocukluk döneminde temelleri atılan ve bireyin yaşamını etkileyen önemli bir psikolojik kavramdır. Benlik saygısı, bireyin kendisini değerli, yeterli ve kabul edilebilir görmesiyle ilgilidir. Özellikle ilkokul yılları, benlik saygısının gelişiminde kritik bir dönem olup, bu süreçte çocukların çevresel ve sosyal faktörlerden etkilenme düzeyleri oldukça yüksektir. Bu bağlamda, ilkokul 4. Ve 5. Sınıf öğrencilerin benlik saygısı düzeylerinin incelenmesi; eğitimsel, sosyal ve psikolojik gelişmelerini anlamak açısından önem taşımaktadır. Bu yaş grubu, kimlik oluşumunun başlangıç evrelerinden geçtiği ve dış dünyadan gelen geri bildirimlere açık olduğu bir dönemi temsil etmektedir. Bu araştırmanın amacı benlik saygısının düzeyleri; yaş, cinsiyet, sağlık durumu, kardeş sayısı, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu, aile gelir düzeyi, aile ortamı, okul başarısı, okul sevgisi, yakın arkadaş sayısı, öğretmenleriyle ilişkileri, sınıf düzeyi gibi çeşitli değişkenler ele alınmış, aralarındaki ilişki ve farklılıklar incelenmiştir. Yapılan çalışma Kosova'nın Mamuşa şehrinde eğitim gören Türk öğrencilerden 142 öğrenci araştırmaya katılmıştır. Bu araştırmanın katılımcıları 78 kız öğrenci ve 64 erkek öğrenci tarafından oluşmaktadır.

Araştırmada Demografik Bilgi Formu ve Benlik Saygısı Ölçeği olmak üzere iki adet ölçek kullanılmıştır.

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, 4. ve 5. sınıf ilkokul öğrencilerinin genel benlik saygısı düzeylerinin yüksek olduğu, kendilerine yönelik olumlu bir tutum sergiledikleri ve olumsuz benlik algılarının düşük olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin sosyal çevreyle ilişkilerinin oldukça güçlü olduğu, katılımcıların çoğunlukla öğretmenleriyle iyi ilişkiler kurduğu ve birden fazla yakın arkadaşına sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, akademik başarı ve okul sevgisi

düzeylerinin de yüksek olduğu ve bu faktörlerin benlik saygısıyla olumlu ilişki içinde olabileceği sonucuna ulaşılmamıştır.

Anahtar kelimeler: Benlik, Benlik Saygısı

To cite this article: Taçi, F., Spahi,Kovaç, E.,(2025) **İlkokul 4. Ve 5. Sınıf Öğrencilerin Benlik Saygısı Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi**. Kosovo Educational Research Journal, 6(3), 108-126.

GİRİŞ

Benlik algısı, kişini kendisini nasıl gördüğü, kendisinin ne kadar değerli ve insan olarak ne kadar önemli olduğunu bilincinde olmasına dayanmaktadır. Özellikle sosyal benliğin gelişiminde akranlar ve okul ortamı hayati bir rol oynamaktadır (Ferrer & Fugate, 2002). İlkokul 4. Ve 5. Sınıf öğrencileri, gelişimsel olarak benlik kavramının belirginleştiği ve dış dünyadan gelen geri bildirimlerin içselleştirilmeye başlandığı bir dönemdir. Bu dönem bireyin benlik saygısını etkileyen çok sayıda faktörler bulunmaktadır. Bu dönemde aile, öğretmen ve akran ilişkileri gibi çevresel faktörler, çocuğun benlik algısını ve dolayısıyla benlik saygısını önemli ölçüde etkilemektedir (Coopersmith, The Antecedents Of Self-Esteem, 1967). Örneğin, destekleyici bir aile yapısı içerisinde yetişen bir çocuk benlik daha sağlıklı gelişebilirken, ilgisiz ya da otoriter ebeveyn tutumları çocukta düşük benlik algısına yol açabilir (Baumrind, 1991). Benzer şekilde öğretmeniyle kurduğu olumlu ilişkiler, öğrencinin akademik güvenini ve öz saygısını artırabilmektedir (Wentzel, 1998). Ayrıca cinsiyet, yaş, akademik başarı ve sosyal destek gibi değişkenlerle beraber bireyin kendine yönelik duygu, düşünce ve tutumlarının toplamı olan benlik saygısı çocukların gelişiminde önemli bir rol oynar. Bunun sonucu bireyin kendine yönelik olumlu ya da olumsuz değerlendirmelerini içeren benlik saygısı, psikolojik gelişim açısından büyük bir öneme sahiptir.

Benlik saygısı, bireyin kendine ne ölçüde değerli, yeterli ve önemli hissettiğiyle doğrudan ilişkilidir (Rosenberg, 1965). Bireyin çevresindeki kişiler ve toplum benlik kavramında kişinin oluşumunda katkıda bulunmaktadır (R. Bergman, 2002). Benlik saygısı hem günlük yaşantıdaki uyum hem de başarılı olabilmek için gereklidir (Ersan Ve Arkadaşları, 2009). Benlik saygısı daha yüksek olan bireyler, daha gelişmiş bir ruhsal yapıya sahip olarak topluma daha etkin biçimde katılırlar.

Benlik saygısı, kişinin düşünce ve davranışlarının etkilediğinden, bireyin yaşadığı gelişim ve sosyalleşme problemlerinde önemli bir destek sağlar (Yıldız & Çapar, 2010). Ancak, benlik

saygısını etkileyen çeşitli faktörler bulunmaktadır. Bu faktörlerin etkilerinin araştırılması, gerekli önlemlerin alınabilmesi açısından önem taşımaktadır. Özellikle eğitim alanında benlik saygısını etkileyen faktörlerin dikkate alınması, gelecekte benlik saygısı yüksek bireylerin yetiştirilmesi bakımından büyük önem arz etmektedir. Bunun için önceden alınacak önlemler çocuklarda benlik saygısını geliştirir.

Benlik saygısının gelişimini etkileyen etkenlerin belirlenmesi, eğitimcilerin, psikolojik danışmanların ve ailelerin bu konuda bilinçlendirilmesi ve gerekli önlemleri zamanında almasına katkı sağlayacaktır. Ayrıca eğitim sisteminde çocukların benlik gelişimini destekleyici stratejilerin geliştirilmesi, daha sağlıklı bireylerin yetişmesine olanak tanıyacaktır.

Bu çalışmanın amacı, ilkokul 4. Ve 5. Sınıf öğrencilerin benlik saygısı düzeylerini çeşitli demografik ve kişisel değişkenler (yaş, cinsiyet, anne-baba eğitim durumu, aile gelir yapısı, kardeş sayısı, okul sevgisi, arkadaş sayısı ve ilişkisi, aile yapısı, öğretmenleri ile ilişkileri, sınıf düzeyi) açısından incelenmektir.

Bu temel amaç doğrultusunda aşağıdaki alt amaçlara cevap aranacaktır.

1. İkokul 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin benlik saygısı düzeyleri nasıldır?
2. İkokul 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin; yaş, cinsiyet, sınıf, anne-baba eğitim durumu, aile gelir durumu, kardeş sayısı, okul sevgisi, arkadaş ilişkisi, aile yapısı, öğretmenleri ile ilişki düzeyleri nasıldır ?

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, araştırmanın katılımcıları, veri toplama araçları, veri toplama süreci ve veri analizi hakkında bilgi verilmektedir.

Araştırmanın Modeli

İlk okul 4. Ve 5. Sınıf Öğrencilerin Benlik Saygısı Çeşitli Değişkenlere Göre değerlendirildiği bu araştırma nicel analiz yöntemlerinden betimsel analiz tekniğinin kullanıldığı bir araştırmadır. Bu çalışmada, öğrencilerin benlik saygısı düzeyleri ile yaş, cinsiyet, anne-baba eğitim durumu, aile gelir yapısı, kardeş sayısı, okul sevgisi, arkadaş sayısı ve ilişkisi, aile yapısı, öğretmenleri ile ilişkileri, sınıf düzeyi gibi çeşitli değişkenlerin düzeyleri analiz edilmiştir.

Çalışma Grubu

Çalışma grubu, 2024-2025 Eğitim Öğretim Döneminde Kosova'nın Mamuşa şehrinde yer alan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı, Anadolu İlk Ve Orta Öğretim Okulunda öğrenim gören Türk öğrencilere uygulanmıştır. Araştırmaya toplamda 142 öğrenci katılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin 78'inin kız ve 64'ünün erkek olduğu görülmektedir.

Verilerin Toplanması

Yapılan araştırmada verilerin toplanması amacı doğrultusunda “Demografik Bilgi Formu” ve “Benlik Saygısı Ölçeği (BSÖ)” ölçme araçları kullanılmıştır.

Benlik Saygısı Ölçeği (BSÖ)

Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği (RBSÖ) bireylerin kendi değer yargılarını ve öz-saygı düzeylerini ölçmek için kullanılan yaygın bir psikolojik ölçektir. 1965 yılında Morris Rosenberg tarafından geliştirilmiştir. Amacı bireylerin genel benlik saygısı düzeyini belirlemek ve ölçmektir. Ölçek, 10 maddelik bir ölçek olup bireylerin kendilerine yönelik 5 olumlu ve 5 olumsuz düşüncelerini belirlemeye yardımcı olur ve öz-saygı düzeyinin psikolojik iyi oluş üzerindeki etkilerini değerlendirmede kullanılır. Değerlendirmede ters maddeler çevrildikten sonra her madde için 1-4 arasında bir puan verilir ve toplam puan hesaplanır. Puanın 40'a yaklaşması benlik saygısının yüksek olduğunu gösterir. Kullanım alanları ise daha çok Sosyal Bilimler, Klinik Çalışmalar ve Psikolojik Danışmanlık gibi alanlarında en çok kullanılmaktadır. Ayrıca Ege Üniversitesinde yapılan araştırmalarda güvenilir ve geçerli olduğu gösterilmiştir ve kanıtlanmıştır.

Demografik Bilgi Formu

Araştırmayı hazırlayan kişi tarafından hazırlanan 13 maddeden oluşan demografik bilgi formu araştırmaya katılan öğrencilerin özellikleri göz önünde bulundurarak demografik bilgiler elde etmek amacıyla hazırlanmış ve geliştirilmiştir.

Burada araştırmaya katılan öğrencilerin “yaş, cinsiyet, sağlık durumu, kardeş sayısı, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu, aile gelir düzeyi, aile ortamı, okul başarısı, okul sevgisi, yakın arkadaş sayısı, öğretmenleriyle ilişkileri, sınıf düzeyi” gibi değişkenlere ait demografik bilgilere ulaşmak amacıyla sorular sorulmuştur.

Bu sorulan sorulara verilen cevaplara göre araştırmaya katılan öğrencilerin demografik özellikleri hakkında bilgi sahibi olmak ve bu demografik özelliklerin sonuçlarına göre değerlendirme yapmak mümkün olmuştur.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde nicel analiz yöntemlerinden betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilere; “Demografik Bilgi Formu” ve “Benlik Saygısı Ölçeği” olmak üzere 2 adet ölçek uygulanmıştır. Katılımcılar tarafından alınan veriler SPSS 18.00 Paket programı istatistiksel analizler elde edilmiştir. Elde edilen veriler bulgular kısmında tablolar halinde verilmiş ve yorumlanmıştır.

BULGULAR VE YORUMLAR

Bulgular kısmında araştırmaya katılan bireylerin demografik özelliklerine ilişkin veriler ve benlik saygısı ölçeğine dair elde edilen bulgular sunulmaktadır. İlk olarak katılımcıların yaşı, cinsiyeti, Anne-Baba eğitim durumu gibi öğrencilerin demografik özellikleri betimlenmiş ve ardından kullanılan Benlik Saygısı Ölçeği aracılığıyla bilgiler analiz edilmiştir. Demografik değişkenler ile benlik saygısı düzeyleri arasındaki ilişkiler istatistiksel analizlerle incelenerek tablolar halinde raporlaştırılmış ve pasaj diyagramları halinde görseller olarak sunulmuştur. Elde edilen bulgular sonucu araştırmanın amaçları doğrultusunda istatistiksel veriler aşağıdaki tablolarda bulunmaktadır.

- 1.1. Araştırmaya katılan öğrencilerin; yaş, cinsiyet, anne-baba eğitim durumu, aile gelir yapısı, kardeş sayısı, okul sevgisi, arkadaş sayısı ve ilişkisi, aile yapısı, öğretmenleri ile ilişkileri, sınıf düzeyine ilişkin bulgular ve yorumlar.

TABLO 1 Öğrencilerin Yaş Oranına Göre Dağılımı

	Frekans	Yüzdelik
8	5	3.5
9	37	26.1
10	56	39.4
11	37	26.1
12	7	4.9
Total	142	100.0

Tablo 1’de görüldüğü gibi; araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalamasına bakıldığında, katılımcıların 5’ inin (%3.5) 8 yaş, 37’sinin (%26.1) 9 yaş, 56’sının (%39.4) 10 yaş, 37’sinin (%26.1) 11 yaş, 7’sinin (%4.9) 12 yaş, yaş ortalamasına sahip olduğu görülmektedir.

TABLO 2 Öğrencilerin Cinsiyete Göre Dağılımı

	Frekans	Yüzdelik
Kız	78	54.9
Erkek	64	45.1
Total	142	100.0

Tablo 2’de görüldüğü gibi; araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet ortalamasına bakıldığında, 78’ inin (%54.9) kız, 64’ünün (%45.1) erkek, cinsiyet oranına sahip olduğu görülmektedir.

TABLO 3 Öğrencilerin Sağlık Sorununa Göre Dağılımı

	Frekans	Yüzdelik
evet	13	9.2
hayır	129	90.8
Total	142	100.0

Tablo 3'te görüldüğü gibi; araştırmaya katılan öğrencilerin sağlık sorunu olup olmadığına bakıldığında, katılımcıların sağlık sorunu yaşama durumlarına ilişkin 13'ünün (%9.2) evet, 129'unun (%90.8) hayır görüşünü belirttikleri görülmektedir.

TABLO 4 Öğrencilerin Kardeş Sayısına Göre Dağılımı

	Frekans	Yüzdelik
Yok	6	4.2
1	12	8.5
2	44	31.0
3ve üstü	80	56.3
Total	142	100.0

Tablo 4'te görüldüğü gibi; araştırmaya katılan öğrencilerin kardeş sayısına bakıldığında, 6'sının (%4.2) yok, 12'sinin (%8.5) 1, 44'ünün (%31.0) 2, 80'inin (%56.3) 3 ve üstü, kardeş sayısına sahip olduğu görülmektedir.

TABLO 5 Öğrencilerin Anne Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

	Frekans	Yüzdelik
İlköğretim	79	55.6
Lise	51	35.9
Lisans	9	6.3
Yüksek Lisans	3	2.1
Total	142	100.0

Tablo 5'te görüldüğü gibi; araştırmaya katılan öğrencilerin Anne Eğitim Durumuna bakıldığında, 79'unun (%55.6) İlköğretim, 51'inin (%35.9) Lise, 9'unun (%6.3) Lisans, 3'ünün (%2.1) Yüksek Lisans, Anne eğitim durumuna sahip olduğu görülmektedir.

TABLO 6 Öğrencilerin Baba Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

	Frekans	Yüzdelik
İlköğretim	46	32.4
Lise	69	48.6
Lisans	16	11.3
Yüksek Lisans	11	7.7
Total	142	100.0

Tablo 6'da görüldüğü gibi; araştırmaya katılan öğrencilerin Baba Eğitim Durumuna bakıldığında, 46'sının (%32.4) İlköğretim, 69'unun (%48.6) Lise, 16'sının (%11.3) Lisans, 11'inin (%7.7) Yüksek Lisans, Baba eğitim durumuna sahip olduğu görülmektedir.

TABLO 7 Öğrencilerin Aile Gelir Düzeyine Göre Dağılımı

	Frekans	Yüzdelik
Düşük	4	2.8
Orta	30	21.1
Yüksek	108	76.1
Total	142	100.0

Tablo 7’de görüldüğü gibi; araştırmaya katılan öğrencilerin aile gelir düzeyine bakıldığında, 4’ünün (%2.8) düşük, 30’unun (%21.1) orta, 108’inin (%76.1) yüksek, aile gelir düzeyine sahip olduğu görülmektedir.

TABLO 8 Öğrencilerin Aile Yapısına Göre Dağılımı

	Frekans	Yüzdelik
Geniş Aile	75	52.8
Çekirdek Aile	67	47.2
Total	142	100.0

Tablo 8’de görüldüğü gibi; araştırmaya katılan öğrencilerin aile yapısına bakıldığında, 75’inin (%52.8) geniş aile, 67’sinin (%47.2) çekirdek aile, aile yapısına sahip olduğu görülmektedir.

TABLO 9 Öğrencilerin Okul Başarısına Göre Dağılımı

	Frekans	Yüzdelik
Yüksek Başarı	96	67.6
Orta Başarı	40	28.2
Düşük Başarı	6	4.2
Total	142	100.0

Tablo 9’da görüldüğü gibi; araştırmaya katılan öğrencilerin okul başarısına bakıldığında, 96’sının (%67.6) yüksek başarı, 40’ının (%28.2) orta başarı, 6’sının (%4.2) düşük başarı, okul başarısına sahip olduğu görülmektedir.

TABLO 10 Öğrencilerin Okul Sevgisine Göre Dağılımı

	Frekans	Yüzdelik
Evet	119	83.8
Hayır	23	16.2
Total	142	100.0

Tablo 10’da görüldüğü gibi; araştırmaya katılan öğrencilerin okul sevgisine bakıldığında, 119’unun (%83.8) evet, 23’ünün (%16.2) hayır, okul sevgisine sahip olduğu görülmektedir.

TABLO 11 Öğrencilerin Yakın Arkadaş Sevgisine Göre Dağılımı

	Frekans	Yüzdelik
0-1	23	16.2
1-2	18	12.7
3-4	36	25.4
5 Ve Üzeri	65	45.8
Total	142	100.0

Tablo 11’de görüldüğü gibi; araştırmaya katılan öğrencilerin yakın arkadaş sevgisine bakıldığında, 23’ünün (%16.2) 0-1, 18’inin (%12.7) 1-2, 36’sının (%25.4) 3-4, 65’inin (%45.8) 5 Ve Üzeri, yakın arkadaş sevgisine sahip olduğu görülmektedir.

TABLO 12 Öğrencilerin Öğretmenleriyle İlişisine Göre Dağılımı

	Frekans	Yüzdelik
Çok iyi	79	55.6
İyi	43	30.3
Orta	16	11.3
Kötü	4	2.8
Total	142	100.0

Tablo 12’de görüldüğü gibi; araştırmaya katılan öğrencilerin Öğretmenleriyle ilişkisine bakıldığında, 79’unun (%55.6) çok iyi, 43’ünün (%30.3) iyi, 16’sının (%11.3) orta, 4’ünün (%2.8) kötü, Öğretmenleriyle ilişkisine sahip olduğu görülmektedir.

TABLO 13 Öğrencilerin Sınıf Düzeyine Göre Dağılımı

	Frekans	Yüzdelik
4	67	47.2
5	75	52.8
Total	142	100.0

Tablo 13’de görüldüğü gibi; araştırmaya katılan öğrencilerin sınıf düzeyine bakıldığında, 67’sinin (%47.2) 4. Sınıf, 75’inin (%52.8) 5. Sınıf, sınıf düzeyine sahip olduğu görülmektedir.

1.2. Araştırmaya katılan öğrencilerin; Benlik Saygısı Ölçeği Maddelerine İlişkin Bulgular Ve Yorumlar

TABLO 14 Öğrencilerin “Kendimi En Az Diğer İnsanlar Kadar Değerli Buluyorum” yanıtları aşağıdaki tabloda (Tablo 14) yer almaktadır.

	Frekans	Yüzdelik
Çok Doğru	89	62.7
Doğru	44	31.0
Yanlış	4	2.8
Çok yanlış	5	3.5
Total	142	100.0

Tablo 14’te görüldüğü gibi; Araştırmaya katılan öğrencilerin “Kendimi en az diğer insanlar kadar değerli buluyorum” yanıtlarına bakıldığında, 89’unun (%62.7) çok doğru, 44’ünün (%31.0) doğru, 4’ünün (%2.8) yanlış, 5’inin (%3.5) çok yanlış olarak görüş belirttikleri tespit edilmiştir.

TABLO 15 Öğrencilerin “Bazı Olumlu Özelliklerim Olduğunu Düşünüyorum” yanıtları aşağıdaki tabloda (Tablo 15) yer almaktadır.

	Frekans	Yüzdelik
Çok Doğru	77	54.2
Doğru	58	40.8
Yanlış	6	4.2
Cok Yanlış	1	.7
Total	142	100.0

Tablo 15’te görüldüğü gibi; Araştırmaya katılan öğrencilerin “Bazı olumlu özelliklerim olduğunu düşünüyorum” yanıtlarına bakıldığında, 77’sinin (%54.2) çok doğru, 58’inin (%40.8) doğru, 6’sının (%4.2) yanlış, 1’inin (%0.7) çok yanlış olarak görüş belirttikleri tespit edilmiştir.

TABLO 16 Öğrencilerin “Genelde Kendimi Başarısız Bir Kişi Olarak Görmeye Eğilimindeyim” yanıtları aşağıdaki tabloda (Tablo 16) yer almaktadır.

	Frekans	Yüzdelik
Çok Doğru	11	7.7
Doğru	4	2.8
Yanlış	50	35.2
Çok Yanlış	76	54
Total	142	100.0

Tablo 16’ta görüldüğü gibi; Araştırmaya katılan öğrencilerin “Genelde kendimi başarısız bir kişi olarak görme eğilimindeyim” yanıtlarına bakıldığında, 11’inin (%7.7) çok doğru, 4’ünün (%2.8) doğru, 50’sinin (%35.2) yanlış, 76’sının (%54) çok yanlış olarak görüş belirttikleri tespit edilmiştir.

TABLO 17 Öğrencilerin “Bende Diğer İnsanların Birçoğunun Yapabildiği Kadar Bir Şeyler Yapabilirim” yanıtları aşağıdaki tabloda (Tablo 17) yer almaktadır.

	Frekans	Yüzdelik
Valid Çok Doğru	97	68.3
Doğru	36	25.4
Yanlış	6	4.2
Çok Yanlış	3	2.1
Total	142	100.0

Tablo 17’de görüldüğü gibi; Araştırmaya katılan öğrencilerin “Bende diğer insanların birçoğunun yapabildiği kadar bir şeyler yapabilirim” yanıtlarına bakıldığında, 97’sinin (%68.3) çok doğru, 36’sının (%25.4) doğru, 6’sının (%4.2) yanlış, 3’ünün (%2.1) çok yanlış olarak görüş belirttikleri tespit edilmiştir.

TABLO 18 Öğrencilerin “Kendimde Gurur Duyacak Fazla Bir Şey Bulamıyorum” yanıtları aşağıdaki tabloda (Tablo 18) yer almaktadır.

	Frekans	Yüzdelik
Çok Doğru	29	20.4
Doğru	8	5.6
Yanlış	56	39.4
Çok Yanlış	49	34.5
Total	142	100.0

Tablo 18’de görüldüğü gibi; Araştırmaya katılan öğrencilerin “Kendimde gurur duyacak fazla bir şey bulamıyorum” yanıtlarına bakıldığında, 29’unun (%20.4) çok doğru, 8’inin (%5.6) doğru, 56’sının (%39.4) yanlış, 49’unun (%34.5) çok yanlış olarak görüş belirttikleri tespit edilmiştir.

TABLO 19 Öğrencilerin “Kendime Karşı Olumlu Bir Tutum İçindeyim” yanıtları aşağıdaki tabloda (Tablo 19) yer almaktadır.

	Frekans	Yüzdelik
Çok Doğru	98	69.0
Doğru	38	26.8
Yanlış	3	2.1
Çok Yanlış	3	2.1
Total	142	100.0

Tablo 19’da görüldüğü gibi; Araştırmaya katılan öğrencilerin “Kendime karşı olumlu bir tutum içindeyim” yanıtlarına bakıldığında, 98’inin (%69.0) çok doğru, 38’inin (%26.8) doğru, 3’ünün (%2.1) yanlış, 3’ünün (%2.1) çok yanlış olarak görüş belirttikleri tespit edilmiştir.

TABLO 20 Öğrencilerin “Genel Olarak Kendimden Memnunum” yanıtları aşağıdaki tabloda (Tablo 20) yer almaktadır.

	Frekans	Yüzdelik
Çok Doğru	93	65.5
Doğru	40	28.2
Yanlış	4	2.8
Çok Yanlış	5	3.5
Total	142	100.0

Tablo 20’da görüldüğü gibi; Araştırmaya katılan öğrencilerin “Genel olarak kendimden memnunum” yanıtlarına bakıldığında, 93’ünün (%65.5) çok doğru, 40’ının (%28.2) doğru, 4’ünün (%2.8) yanlış, 5’inin (%3.5) çok yanlış olarak görüş belirttikleri tespit edilmiştir.

TABLO 21 Öğrencilerin “Kendime Karşı Daha Fazla Saygı Duyabilmeyi İsterdim” yanıtları aşağıdaki tabloda (Tablo 21) yer almaktadır.

	Frekans	Yüzdelik
Çok Doğru	60	42.3
Doğru	38	26.8
Yanlış	21	14.8
Çok Yanlış	23	16.2
Total	142	100.0

Tablo 21’de görüldüğü gibi; Araştırmaya katılan öğrencilerin “Kendime karşı daha fazla saygı duyabilmeyi isterdim” yanıtlarına bakıldığında, 60’ının (%42.3) çok doğru, 38’inin (%26.6) doğru, 21’inin (%14.8) yanlış, 23’ünün (%16.2) çok yanlış olarak görüş belirttikleri tespit edilmiştir.

TABLO 22 Öğrencilerin “Bazen Kesinlikle Kendimin Bir İşe Yaramadığını Düşünüyorum” yanıtları aşağıdaki tabloda (Tablo 22) yer almaktadır.

	Frekans	Yüzdelik
Çok Doğru	17	12.0
Doğru	13	9.2
Yanlış	42	29.6
Çok Yanlış	70	49.3
Total	142	100.0

Tablo 22’de görüldüğü gibi; Araştırmaya katılan öğrencilerin “Bazen kesinlikle kendimin bir işe yaramadığını düşünüyorum” yanıtlarına bakıldığında, 17’sinin (%12.0) çok doğru, 13’ünün (%9.2) doğru, 42’sinin (%29.6) yanlış, 70’inin (%49.3) çok yanlış olarak görüş belirttikleri tespit edilmiştir.

TABLO 23 Öğrencilerin “Bazen Kendimin Hiç De Yeterli Bir İnsan Olmadığını Düşünüyorum” yanıtları aşağıdaki tabloda (Tablo 23) yer almaktadır.

	Frequency	Percent
Çok Doğru	7	4.9
Doğru	10	7.0
Yanlış	41	28.9
Çok Yanlış	84	59.2
Total	142	100.0

Tablo 23’te görüldüğü gibi; Araştırmaya katılan öğrencilerin “Bazen kendimi hiç de yeterli bir insan olmadığını düşünüyorum” yanıtlarına bakıldığında, 7’sinin (%4.9) çok doğru, 10’unun (%7.0) doğru, 41’inin (%28.9) yanlış, 84’ünün (%59.2) çok yanlış olarak görüş belirttikleri tespit edilmiştir.

Sonuçlar

İlkokul 4. Ve 5. Sınıf öğrencilerinin genel benlik saygısı düzeylerinin araştırma bulgularına göre yüksek olduğu gözlenmiştir. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu kendilerini değerli bulduklarını, olumlu özelliklere sahip olduklarını, genel olarak kendilerinden memnun olduklarını ve kendilerine karşı olumlu bir tutum içinde olduklarını belirtmiştir.

Katılımcıların kendilerine yönelik olumsuz benlik algısı düzeylerinin düşük olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu “kendimi başarısız biri olarak görürüm”, “kendimde gurur duyacak bir şey bulamıyorum” gibi ifadelerle katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Katılımcıların sosyal çevreyle ilişkilerinin yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin çoğu öğretmenleriyle ilişkilerini “çok iyi” ve “iyi” olarak değerlendirmiş, büyük kısmı 5 ve üzeri yakın arkadaşına sahip olduğunu belirtmiştir. Bu sonuçlar, sosyal destek yapısının benlik saygısını olumlu etkileyebileceğini düşündürmektedir.

Katılımcıların akademik başarı ve okul sevgisi düzeylerinin yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcıların %67,6’sı yüksek akademik başarıya sahip olduğunu ve %83,8’i okulu sevdiğini belirtmiştir. Bu iki değişkenin benlik saygısı ile pozitif ilişki içinde olabileceği değerlendirilmektedir.

KAYNAKÇA

- Ferrer, M., & Fugate, A. (2002). *Okul çağındaki çocuklar için arkadaşlığın önemi*. Florida: Florida Üniversitesi Kooperatif Uzantı Hizmeti, Gıda ve Tarım Bilimleri Enstitüsü, EDIS , [Gainesville, Fla.] , [2002]-.
- Bandura , A. (1997). *Self-Efficacy The Exercise Of Control*. Nev York, ABD: W.H. Freeman And Company.
- Baumrind, D. (1991). *The Influence Of Parenting Style On Adolescent Competence And Substance Use*. ABD: Journal Of Early Adolescence.
- Branden , N. (1994). *The Six Pillars Of Self-Esteem* . New Yoker: Bantam Books.
- C.Kling, K., S. Hyde, J., J.Showers, C., & N.Buswell, B. (1999). Gender Differences İn Self-Esteem: A Meta-Analysis. *Psychological Bulletin*, 470-500.
- Christopher, J. (2006). *Self-Esttem: Research, Theory, and Practice: Toward a Positive Psychology Of Self-Esteem*. New York: Springer Publishing Company.
- Coopersmith, S. (1967). *The Antecedents Of Self-Esteem*. San Francisco: W.H.Freeman And Company.
- Coopersmith, S. (1967). *The Antecedents Of Self-Esteem*. San Francisco: W.H. Freeman And Company.
- Coopersmith, S. (1967). *The Antecedents Of Self-Esteem*. San Francisco: W.H.Freeman.
- Erikson, E. (1963). *Childhood And Society*. New Yoker: W.W. Norton Company.
- Ersan Ve Arkadaşları. (2009). *Beden Eğitimi Ve Antrönörlük Bölümü Öğrencilerin Benlik Saygısı Düzeyi*. Sivas: Klinik Psikiyatri Dergisi.
- Harter, S. (1999). *The Constructions Of The Self: A Developmental Perspectine*. New Yoker: Guilford Press.
- Homburger Erikson, E. (1968). *Identity Youth And Crisis*. New York: W.W.Norton Company.
- Orth, U. (2014). *The Development Of Self-Esteem*. Los Angeles: Current Directions İn PsychologicalInScience.
- Orth, U., & W.Robins, R. (2013). *Understanding The Link Between Low Self-Esteem And Depression*. Los Angeles: Sage Publications.
- R. Bergman, L. (2002). *Developmental Science And The Holistic Approach*. Cambridge, İngiltere: Development And PSYCHOPATHOLOGY.

- R. Leary, M., & F. Baumeister, R. (2000). The Nature And Function Of Self-Esteem: Sociometer Theory. *Advances In Experimentsl Social Psychology*, 1-62.
- R. Rogers, C. (1951). *Cilent-Centered Therapy: Its Current Practice, Implications And Theory*. Boston : Houghton Mifflin .
- R. Rogers, C. (1959). *Psychology: A Study Of A Science, Vol 3: Formulations Of The Person And The Social Context*. New York: McGraw-Hill.
- Ransom Rogers, C. (1951). *Client-Cantered Therapy*. Baston, ABD: Houghton Mifflin Company.
- Rosenberg, M. (1965). *Society And The Adolescent Self-Image*. Princeton, New Jersey: Princeton University Press.
- Salmivalli, C. (2010). *Bullying And The Peer Group: A Review Aggression And Violent Behavior*. New York: Elsevier Ltd.
- Salmivalli, C. (2010). Bullying And The Peer Group: A Review. *Aggression And Violent Behavior*, 112-120.
- Sigmund, F. (1923). *The Ego And The Id (Ego ve İd) Freud* . Almanya: Hogarth Press, London.
- Sümer, N. (2007). *Aile Yapısı Ve İşlevlerinin Çocukların Gelişimi Üzerindeki Etkileri* . Ankara: Türk Psikoloji Yazıları.
- T. Eryılmaz, D. (2013). İki Boyutlu Benlik Saygısı Ve Öznel İyi Oluş Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11-107.
- Twenge, J., & Compbell, W. (2002). Self-esteem And Socioeconomic Status: A Meta-Analytic Review. *Personality And Social Psychology Review*, 59-71.
- Wentzel, K. (1998). *Social Relationships And Motivation In Midlle School*. ABD: American Psychological Association.
- Yıldız, M., & Çapar, B. (2010). Orta Öğretim Öğrencilerinde Benlik Saygısı İle Dindarlık Arasındaki İlişki. *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, 103-131.